

Vänsterpartiet

SALA

Valprogram

2022

**DIN TRYGGHET
ÄR POLITIKENS
ANSVAR**

Innehåll

Sida

Vår vision	3
Kommunens ekonomi	3
Klimat och miljö	3-4
Landsbygdspolitik	4
Bostäder	4-5
<i>Barn & Ungdom:</i>	
Förskola	5
Skola	6
Gymnasieskolan	7
Vuxnas Lärande	7
Kultur och Fritid	7-8
En god äldrevård och social omsorg	8-9
Tillgänglighet	9
Hedersförtryck	10
Diskriminering	10
Våld i nära relationer	11
Integration	11
Kontaktuppgifter	11
Vänsterpartiet Sala vill:	12

ETT SALA FÖR ALLA

Vänsterpartiets självklara mål är att hela Sala kommun ska leva

Vår vision

Vi vill skapa en kommun där människor kan leva i såväl tätort, landsbygd som stad.

Vi vill se en utveckling av den företagande som präglat kommunen under mycket lång tid, framförallt småföretagandet

Det skapar arbetstillfällen, det skapar inkomster för människorna, företagen och kommunen.

Inflyttning av både människor och företag ger förutsättningar för en ökad välfärd som kommer alla till del.

Kommunens ekonomi

Sala kommuns ekonomi är inför valet i september 2022 allt annat än god.

Kommunen behöver göra investeringar för närmare 1 miljard kronor, har inte råd att ta nya lån, som så många andra kommuner råder brist på både vikarier och fast utbildad personal inom förskola, skola och omsorg.

Vänsterpartiet Sala är väl införstådda med de problem som Sala kommuns ekonomi står inför men vi tror inte att kommunens ekonomi kan lösas varken med skattehöjning eller försäljning av tillgångar.

Att komma tillrätta med de sakerna tar tid och kräver såväl eftertänksamhet och planering som mod och uthållighet.

Klimat och miljö

Nästa mandatperiod är avgörande för hur väl klimatmålen ska kunna uppnås.

För att nå dit krävs att kommunen tar ansvar och ökar tempot i klimatomställningen. Då kan vi tillsammans skapa den bästa miljön för kommande generationer Salabor och bli en attraktiv kommun att leva och verka i.

” det ska vara billigt och enkelt att leva miljövänligt i Sala

Särskilt angeläget är att minska fossilberoendet. Därför bör all upphandling klimatsäkras, inte minst inköp av fordon och förbrukningsvaror. Satsningen på elfordon och fler laddningsställen är nödvändig för klimatomställningen. Fordonstrafiken utgör en tredjedel av Sveriges koldioxidutsläpp.

Att välja kollektivtrafik måste bli billigare och enklare.

Vårt långsiktiga mål är avgiftsfri kollektivtrafik även utanför Sala. Kommunen behöver driva på trafiksamarbetet både inom och utom regionen för att underlätta ett klimatvänligt resande

En direkt busslinje som halverar restiden med kollektivtrafik mellan Sala och Enköping minskar bilpendlingen och ökar möjligheterna till pendling mot Stockholm. Cykelparkeringar behövs på fler ställen så att fler kan samåka eller välja buss och tåg.

Kommunens naturvårdsplan måste vara ett levande dokument som regelbundet följs upp. Koldioxidpåverkan måste inkluderas i naturvårdsplanen, vilket idag helt saknas.

Bygglov och beslut om byggnation bör åtföljas av information om solceller så att fler nya byggnader bidrar till sin egen energiförbrukning.

Laddstolpar för elfordon ska ingå i detaljplaner och bygglov.

En årlig uppföljning och måljustering av kommunens Energi och klimatstrategi är nödvändig om kommunens mål på 1,0 ton koldioxidutsläpp per invånare ska uppnås till 2030.

Matsvinnet fortsätter minska i kommunala verksamheter. Ekologisk och närproducerad mat ökar möjligheten att nå klimatmålen och därför bör kommunens måltidsverksamheter i större utsträckning erbjuda vegetariska alternativ.

Klimatomställningen behöver genomsyra alla verksamheter. För det har alla ett gemensamt ansvar. Tillsammans kan vi utarbeta de hållbaraste strategierna.

” kommunen ska ta ett tydligt ansvar för att nå klimatmålen

För ett klimatsmartare Sala krävs att förhoppningar och drömmar utvecklas tillsammans med samverkan i hela kommunen och i närområdet.

Landsbygdspolitik

Det måste vara politikens strävan att skapa en levande landsbygd där det finns möjlighet att leva ett bra liv oavsett hur gammal man är och var i kommunen man bor.

Många framtida jobb finns inom de gröna näringarna som skogs- och jordbruk genom t.ex livsmedelsförädling och energiproduktion som kan etableras i kommunen. Utveckling av de gröna näringarna ger förutsättningar för inflyttning och utveckling av landsbygden.

För Vänsterpartiet är miljö- och klimatpolitiken, samt turismen möjligheten till utveckling av lands- och skogsbygden.

Hur åstadkommer vi detta? Det gör vi med en genomtänkt infrastruktur med bra kollektivtrafik, bredband i hela kommunen, bra skolor, en god kommunal service och ett bra företagsklimat.

Bostäder

Vänsterpartiet Sala vill utveckla Sala stad och kommun så att den kan växa på ett sätt som är både människo- och klimatvänligt, med goda förutsättningar för kollektivt resande och ett positivt företagsklimat.

Sala stads geografiska placering mellan Uppsala och Västerås är unik. Härifrån pendlar man enkelt och klimatvänligt med tåg och buss till två större städer på rimlig tid.

I Sala kommun råder bostadsbrist och störst brist råder på hyresrätter. Det är därför angeläget att nya bostäder byggs både som flerfamiljshus och radhus i form av hyresrätter.

Vänsterpartiet föreslår att området runt Sala station förnyas och rustas upp då det är ett lämpligt område för nya centrala bostäder.

” det ska finnas bostäder för alla livets skeenden

Norrut från Sala station sett finns idag en blandad bebyggelse med såväl bostäder som industri. Detta behöver förändras så att området istället blir mer renodlat bostads- och affärsinriktat.

Det finns runt om i Sverige många goda exempel på mindre hyreshus om 1-2 rum med kök som byggts både billigt och snabbt av lokala byggbolag och med en miljö- och klimatvänlig byggnadsteknik. Denna typ av bostäder lämpar sig väl för både ungdomar, studenter och äldre som inte har barnfamiljens behov av större bostäder.

I de mindre tätorterna t.ex. Ransta, Västerfärnebo och Möklinta behöver det istället byggas fler bostäder för barnfamiljer i form av hyresrätter

Sala kommun är den till ytan största kommunen i länet och det är viktigt att inte bara Sala stad växer utan även de mindre tätorterna. När fler får möjlighet att bosätta sig i de mindre tätorterna ökar också möjligheterna till bättre service, handel, kollektivtrafik vilket i sin tur bär med sig fler barn till förskolor och skolor.

Barn och Ungdom

Förskolan

Vänsterpartiet vill ha mindre barngrupper i förskolan. Trygghet och trivsel ökar för både barn och personal om vi sätter ett tak för antalet barn. Med ökad personaltäthet ökar trivseln och trygghet både hos både barn och personal. Personalomsättningen kan därmed också minska.

Vi vill att barnomsorgen utvecklas så att de barn vars föräldrar arbetar på obekvämt arbetstid har bättre möjlighet att få barnomsorg. Olika alternativa pedagogiska inriktningar ska uppmuntras och stödjas.

I dag råder det brist på förskollärare, inte bara i Sala kommun, utan i hela Västmanland. Det är ytterst angeläget att Sala kommun arbetar aktivt för att åtgärda detta.

Skolan

Nästa mandatperiod avgör hur skolan i Sala kommer att utvecklas. Mycket är bra, men det räcker inte.

- Det är brist på behöriga lärare.
- Avgångsbetygen behöver höjas.
- Det är stor personalomsättning.
- Lokalunderhållet är eftersatt.

Det räcker inte att både lärare och elever sliter hårt. Det måste till en förändring. En förändring som ger hopp om skolans förmåga att utjämna skillnaderna i föräldrarnas utbildningsbakgrund. En förändring som ger både elever och lärare en bra arbetsmiljö.

För att skapa trygghet och trivsel krävs mer förebyggande arbete. Utan trygghet och trivsel är det svårt att lära sig. Med välutbildade lärare och fler vuxna i skolan som har mer tid för varje elev kan kunskapsskillnaderna minska och färdigheter öka för alla. Framför allt är det nödvändigt med tidiga insatser för alla barn som behöver stöd. Vänsterpartiet vill utveckla och förstärka skolhälsoenheten. För att förebygga ohälsa och stötta elever på ett tidigt stadium behövs fler kuratorer och specialpedagoger.

Det är också nödvändigt med förebyggande arbete för att personal ska känna sig uppskattad och stanna kvar. För det behövs både fortbildning och lönesatsningar. Det krävs samverkan med högskolor och lärarutbildning för att säkra att lärare söker sig till Sala och stannar i Sala. Skolan behöver bli en attraktiv arbetsplats, både för lärare och elever. Kontinuitet skapar trygghet och arbetsro för både elever och personal.

”

elever och lärare ska ha en god fysisk och psykisk arbetsmiljö

Vänsterpartiet vill satsa på elevernas och lärarnas fysiska arbetsmiljö. För att alla ska må bra är det angeläget att investera i skolans lokaler. De behöver upprustas och bli mer ändamålsenliga. Ombyggnad och renovering ska ske i samråd med personal och ledning. Nybyggda skolor och förskolor kräver samråd. De behöver en väl genomtänkt plan för att bli maximalt funktionella och flexibla.

Förhoppningar och drömmar kan lättare bli verklighet när skola och förskola har tillräckliga resurser för att möta var och ens behov. Det behövs fler vuxna för att säkerställa att varje ung människan är trygg i skolan.

För ökat välmående behöver ett barnhälsoenhet inrättas redan i förskolan. Elevhälsoenheten i skolan förstärks permanent så att varje skola har styrkan att direkt möta barnens behov oftare än idag. Information och stöd i HBTQI+-frågor ska finnas tillgängligt och ett inkluderande klimat ska genomsyra all verksamhet.

Vänsterpartiet vill att alla barn ska lyckas i skolan

Gymnasieskola

En personlig utveckling till kompetenta, kreativa och ansvarskännande vuxna bör vara både kommunens och individens mål. För den utvecklingen spelar ett attraktivt gymnasieutbud en stor roll. Att elever trivs och väljer de utbildningar som erbjuds i Sala har betydelse för att de väljer att stanna och utveckla Sala.

Varje barn som växer upp ska vara en del av ett tryggt utvecklande sammanhang. Det innebär inte bara rätt stöd tidigt i livet, utan att det vid behov finns stöd att få hela vägen även genom tonåren och som ung vuxen. Ingen ska lämnas åt sitt öde på grund av bristande resurser.

” elever med behov av stöd ska få det när de behöver det

Vuxnas lärande

Det är viktigt att möjligheten ges att utbilda sig som vuxen på Komvux eller folkhögskola, att till exempel läsa till undersköterska medan man jobbar som timvikarie eller att samtidigt som man jobbar får fortsätta att utveckla det sina språkkunskaper.

All form av kompetensutveckling är viktig för Sala som samhälle och kommunen bör uppmuntra invånare i allmänhet och anställda i synnerhet, eftersom utbildning ger alla bättre chanser i livet. Den ska kompensera för olika förutsättningar så att alla har samma möjlighet att inhämta den kunskap som behövs.

Kultur och fritid

Sala är en vacker småstad som har ett sjudande kultur- och fritidsliv och ett rikt idrottsengagemang med potential att bli en av Sveriges ledande turistorter.

Sala har ett bra geografiskt läge med fantastiska omgivningar som ger möjligheter till en rik kultur, idrott och fritidsliv och möjligheter till en expanderande turism:

En bra och attraktiv kommun som kan bli ännu bättre.

Kultur, idrott och fritidsaktiviteter knyter människor samman. Kulturen är viktig för oss som människor och för ett levande och demokratiskt samhälle.

Därför måste den också vara tillgänglig för alla. Politiken ska i möjligaste mån skapa gynnsamma förutsättningar för en rik tillgång till fritidsaktiviteter.

Vänsterpartiet vill fortsätta utveckla verksamheten vid kulturkvarteret Täljstenen. Blå salen vid biblioteket bör användas på ett bättre sätt med ännu fler aktiviteter. Alla Salabor ska finna det naturligt att söka sig dit.

Sala kommun bör ta ett större ansvar för Aguelimuséet. Ett levande museum kräver att det finns fast anställd personal och att verksamheten utvecklas med längre öppettider och ett samarbete med skolorna. Kommunen bör bidra till att Aguelimuséet blir ett levande museum som finns tillgängligt såväl dag- som kvällstid.

För barn och ungdomar fyller idrotten flera viktiga funktioner, både sociala och hälsomässiga. Att vara med i en idrottsförening får barnen att bli delaktiga i en grupp, de får förmågan att samarbeta och att respektera andra. Hälsoeffekterna av idrott är stora, både fysiskt och psykiskt. Rörelse, motion och idrott ger oss alla ett bättre mående, minskar stress och ökar välbefinnandet.

Vänsterpartiet vill införa aktivitetspass för alla elever i Salas kommuns grundskolor och förskolor så att alla barn stimuleras till att röra sig. Detta finns i olika skolor runt om i landet och har även prövats i både Varmsätra och i Ransta med gott resultat.

Vi vill verka för god dialog mellan det lokala föreningslivet och politiker/förvaltning.

En god äldrevård och social omsorg

Sala ska vara en kommun att trivas i för alla livets olika skeenden. En stark välfärd där omsorg ges utifrån behov är en viktig del i det arbetet. Vi bidrar alla solidariskt till välfärden och vi ska kunna lita på att den finns där när vi behöver den, både för våra anhöriga och för oss själva.

Det är viktigt att alla med behov av omsorg också har en meningsfull daglig verksamhet och möjlighet att komma ut varje dag. Rörelse, kultur och social samvaro ska vara ett naturligt inslag i vardagen för alla.

Det är viktigt att utveckla olika former av boende utifrån olika behov. Vi ser att det behövs en hospiceverksamhet för att man i livets slutskede ska kunna vara nära sitt hem och sina anhöriga. Det är viktigt för att kunna få en god balans, det ska finnas tillgång till rätt vård utan att behöva prioritera bort behovet att vara nära sina kära.

” alla invånare i Sala kommun ska kunna förlita sig på kommunens omsorg

De allra flesta av oss har aldrig behövt något annat boende än det vi har under uppväxten och det vi skaffar oss som vuxen. För den som har ett funktionshinder, åldern har satt sina spår på kropp och sinne, den som är på väg att återhämta sig från drog- och/eller alkoholmissbruk behövs andra former av boenden.

För en del behöver det boendet vara permanent, för andra tillfälliga. Det behövs även boenden för den som behöver lämna sitt hem på grund av våld.

Dessa boenden bör Sala kommun i så stor utsträckning som möjligt försöka samverka och samarbeta med angränsande kommuner kring. Det vinner vi på - ekonomiskt, socialt och kunskapsmässigt..

” det ska vara attraktivt att arbeta inom vård och omsorg i Sala kommun

För att säkerställa god vård och omsorg anser Vänsterpartiet att det är viktigt att fortsätta driva den i offentlig regi. På så sätt kan vi fortsätta ha insyn och kontroll över verksamheterna samt säkerställa att vinstintresse inte går ut över kvalitet eller arbetsvillkor.

Mycket av senaste decenniernas krav på effektivisering och besparing har skett på bekostnad av minskad kvalitet och/eller försämrade arbetsvillkor. Det har lett till att antalet delade turer har ökat och att stressen för de anställda inom äldreomsorgen inneburit att de äldre endast hinner få hjälp med det absolut nödvändigaste men inte alltid möjlighet att hinna med utevistelser eller bara att bli lyssnade på i lugn och ro. Vänsterpartiet vill därför fortsätta arbetet med att få bort delade turer och på så sätt öka personaltätheten mitt på dagarna och kunna utveckla kvaliteten inom verksamheterna.

Med goda arbetsvillkor ökar vi dessutom möjligheterna att attrahera utbildad och kompetent personal samt att fler orkar jobba längre när de blir äldre. Vänsterpartiet vill införa 6 timmars arbetsdag i lämpliga verksamheter och förespråkar att Sala kommun inför 80/90/100 på prov inom äldreomsorgen, vilket innebär att personalen arbetar 80%, får betalt 90% och 100% avsätts till pension för anställda över 60 år.

Tillgänglighet

För Vänsterpartiet Sala är tillgänglighet en av hjärtefrågorna - alla i kommunen ska ha möjlighet att ta sig fram, se, höra, förstå och delta i samhället, att kunna vistas i skog och natur, delta i idrott, föreningsliv, kultur och musik och inte minst - i samhällsfrågor.

Sala kommun är en till ytan stor kommun, som till större delen består av landsbygd, några mindre tätorter och en småstad med anor från 1600-talet. Att skapa tillgänglighet är varken lätt eller enkelt med de förutsättningarna men det måste göras.

Den senaste kartläggningen av tillgänglighet i kommunen gjordes 2016 och det är därför viktigt att en ny kartläggning av tillgängligheten i kommunen görs skyndsamt och att nödvändiga förändringar genomförs

Det måste även skapas en rutin så att kartläggning av tillgängligheten görs kontinuerligt.

Hedersförtryck

Hedersförtryck drabbar såväl kvinnor som flickor och pojkar. I familjen eller släktens namn ställs krav på hur en familj/släktmedlem har rätt att göra, umgås med, gifta sig med eller arbeta med. Detta är inte acceptabelt. Varje individ äger rätten att själv fatta beslut om hur de ska leva sina liv.

Barn och unga har rätt att delta i skolans alla lektioner, att umgås med sina skolkamrater och att delta i fritids- och idrottsaktiviteter. Unga kvinnor och män har rätten att själva besluta om när och med vem de vill ingå partnerskap med, vad de vill arbeta med. Det är beslut som inte tillfaller varken familjen eller släkten att besluta om.

De som löper risk att utsättas för hedersförtryck behöver hjälp och stöd av vänner, klasskamrater, arbetskamrater och självklart kommunens olika instanser. Vänsterpartiet Sala vill att de yrkeskårer inom Sala kommun som möter människor som är utsatta för hedersrelaterat förtryck får adekvat och fortlöpande utbildning i detta.

Diskriminering

I Vänsterpartiets Sala är det nolltolerans mot diskriminering.

Vi bekämpar diskriminering på alla nivåer i samhället. Bostadsbrist och arbetslöshet drabbar dem som är nyanlända i Sverige extra hårt. Därför krävs både en kraftfull politik för generell välfärd och individuella lösningar för att ta till vara erfarenheter och resurser. Det är även viktigt att det finns en god samverkan mellan kommunen, arbetsförmedlingen och företagen så att fler nyanlända kan komma ut på arbetsmarknaden

. Minst lika viktigt är det att diskriminering motverkas i förskola, skola och gymnasium. Intolerans och fördomar är något vuxenvärlden, många gånger omedvetet, lär våra barn och det blir något barnen har med sig under uppväxttiden in i vuxenvärlden.

”

Nolltolerans mot rasism i Sala Kommun

Vårt samhälle är fortfarande ojämnt, trots att problemet är väldebatterat. Vänsterpartiet strävar mot ett jämställt samhälle där varje individ har lika rättigheter och skyldigheter. Detta kräver ett långsiktigt och systematiskt arbete. Med en jämställdhetsstrategi kan Sala kommun få en överblick på vad kommunen behöver göra för att förbättra jämställdheten inom kommunens verksamheter.

Än idag råder brist på kunskap och kompetens kring HBTQIA i samhället, fördomar och förutfattade åsikter är många. Det är viktigt att kommunen har kunskap om hur bemötandet styrs av normer kring kön och sexuell läggning. God kompetens ger ökat förtroende, och därmed förbättras också förutsättningarna för att var och en får rätt bemötande. Sala kommun är också arbetsplats för många människor. Arbetsgivare, arbetstagare och förtroendevalda kan bidra till att skapa en god arbetsmiljö för alla - om

Intolerans och fördomar är grogrunden för det som i värsta fall kan leda till hat och de fruktansvärda konsekvenser vi dessvärre sett på flera skolor i Sverige. Därför är det viktigt att vuxna föregår med gott exempel och att förskola, skola och gymnasium hålls fritt från diskriminering av alla slag.

Våld i nära relationer

Mäns våld mot kvinnor är den enskilt största orsaken till våld i nära relationer. Ofta förknippar vi begreppet med grovt våld som i värsta fall slutar med kvinnans död. Detta sker ca 15 gånger/år i Sverige. Motsvarande siffra för män är 3 fall/år. Detta måste självfallet få ett slut.

Kvinnojouren i Sala är en ideell förening som gör ett utmärkt arbete och Vänsterpartiet ser det som självklart att den får både fortsatt och höjt bidrag till sin verksamhet.

Även andra former av våld i nära relationer behöver uppmärksammas och de som drabbas likväl som de som orsakar våldet behöver stöd och hjälp.

Det finns idag stödverksamheter och föreningar som erbjuder detta. För den enskilda människan kan det vara svårt att veta vart man kan vända sig för att få hjälp. Därför vill Vänsterpartiet att det på kommunens hemsida finns information om vart den som utsätts för våld i nära relationer kan vända sig för att få hjälp.

Integration

Vänsterpartiet Sala vill ha ett samhälle för alla, inte bara några få. Det kräver en politik som ger alla, oavsett bakgrund, ålder, religion, hudfärg, kön, könsuttryck eller sexuell läggning, samma möjligheter och samma rätt till god utbildning, arbete och bostad.

För Vänsterpartiet innebär integration att föra en inkluderande politik som lägger grunden för ett mer jämlikt samhälle. Vår gemensamma välfärd är central för att upprätthålla de rättigheter som det är politikens skyldighet att värna.

Kommunens inkluderingsarbete måste göra det lättare att komma in på arbetsmarknaden och att skaffa sig en utbildning för de som nyligen har kommit till Sverige. En nyckel är språkundervisningen. De elever som idag går på gymnasiets introduktionsprogram behöver få de bästa förutsättningarna att både lära sig ett nytt språk och att läsa in grundskolan på kort tid.

I Sala har fadderverksamhet och språkcaféer varit framgångsrika och sådana projekt bör uppmuntras och stöttas.

Här finns vi:

Hemsida <https://sala.vansterpartiet.se>

E-post: sala@vansterpartiet.se

Facebook Vänsterpartiet Sala

Instagram: [vansterpartiet_Sala](#)

#VSALA

Vänsterpartiet Sala vill:

BARN OCH UNGDOMAR

- att kommunen arbetar långsiktigt med målet en ekonomi i balans
- att fler speciallärare, kuratorer, specialpedagoger och vuxna i skolan och förskolan anställs
- att elever med behov av stöd får det när de behöver det
- att ett tak för antalet barn i barngrupper i förskolan införs
- att elever och lärare har en god fysisk och psykisk arbetsmiljö
- att Sala kommuns skolor och förskolor ska vara jämlika och jämställda
- att genuspedagoger ska utveckla skolan och förskolan
- att stöd och information om HBTQ-frågor finns lätt tillgängliga i hela skolan

KULTUR OCH FRITID

- stödja idrottsrörelsen för att ge alla Salabor, ung som gammal, en möjlighet till ett hälsosammare och friskare liv
- att Aguelimuséet får resurser att utvecklas till ett modernt museum

KLIMAT OCH MILJÖ

- att det ska vara billigare och enklare att leva klimat- och miljövänligt i Sala
- att kommunen inför skarpare mål och tar ett tydligt ansvar för att nå klimatmålen

VÅRD OCH OMSORG

- att alla invånare i Sala kommun kan förlita sig på kommunens omsorg
- att det anställs mer personal i vård och omsorg för att förbättra kvaliteten
- att det ska vara attraktivt att arbeta inom vård och omsorg i Sala kommun

JÄMSTÄLLDHET OCH HBTQ

- att Sala kommun anställer en Jämställdhetsstrateg
- att Sala kommun satsar på att öka HBTQIA+-kompetensen hos kommunens personal och hos förtroendevalda

VÅLD I NÄRA RELATIONER

- att bidraget till Kvinnojouren ökas

